

Izhaja
v ponedeljek
in petek.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.
Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda številka 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo
Celje
Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.
Rokopisov ne vračamo.
Oglasi po tarifu.
Telefon Int. številka 65.

Na mnogostranske želje smo se odločili izdajati „Novo Dobo“ odslej zopet ob ponedeljkih (odnosno, če je v ponedeljek praznik, ob torkih) in ob petkih.

Jugoslovanske narodne manjšine v sosednjih državah.

Naše narodne manjšine so žal raztresene po vseh državah, ki mejijo na našo, največja pa je ona v Italiji. V Italiji, v nekdanjih avstrijskih kronovinah goriško-gradiščanski, istrski, svobodnem mestu Trstu, na bivšem Notranjskem, v Kanalski dolini, na Benečanskem, na Reki, v Zadru in na Lastovu živi danes krog 580.000 Slovencev in Hrvatov. Ta naša največja narodna manjšina je pa obenem, žal, tudi brez vsake kakršnekoli pravne ali vsaj faktične zaščite, brez svojih šol, brez društvenega in v zadnjem času tudi brez vsakega kulturnega udejstvovanja.

Druga istotako slovenska in hrvaška narodna manjšina, je ostala v republiki Avstriji in je razdeljena na tri samoupravna okrožja: koroško, štajersko in gradiščansko. Nam najbližja in najbolj znana je naša slovenska manjšina na Koroškem, ki šteje s takozvanimi »nemško mislečimi Slovenci« nad 100.000 duš. Ta manjšina ima sicer več pravic kakor ona v Italiji, je pravno zaščiten, ima svoja društva, glasilo itd., šol pa tudi ta še nima. Druga, precej raztresena, z Nemci pomošana in naimanjš zavedna, je slovenska manjšina na Štajerskem in v onem delu Prekmurja, ki je pripadlo Avstriji. Ta manjšina, ki živi vzdolž skoro vse meje, od Košenjaka do Rabe, šteje nekako 10.000 duš in je brez šol, brez društvenega in sploh brez vsakega nacionalnega življenja. Tretja avstrijska skupina so gradiščanski Hrvatje. Teh je okrog 120.000 in so razdeljeni na več ločenih skupin. Pravno so zaščiteni po mirovni pogodbi, imajo svoja društva, svoje časopise in nad 50 ljudskih šol in otroških vrtcev. To je skupina, ki se ji godi razmeroma najboljše. Celokupna naša narodna manjšina v Avstriji šteje torej okrog 230.000 duš.

Na Madžarskem je več raztresenih naših narodnih manjšin, ki se dele na slovensko, hrvaško in srbsko. Slovenska, ki meji na naše Prekmurje šteje do 10.000 duš. Hrvatska manjšina na madžarskem Gradiščanskem šteje okrog 30.000, hrvaško-srbska v šomodski županiji in v Baranji šteje okrog 35.000, hrvaško (bunjevsko)-srbska v Bački pa okrog 60.000 duš. Skupno živi torej Slovencev, Hrvatov (Bunjevcev) in Srbov na Madžarskem okrog 135.000. Ti naši bratje so na papirju pravno zaščiteni, de facto pa so brez vsakih narodnih pravic, brez šol in razen Bunjevcev v Bački tudi brez vsakih narodnih organizacij.

Na Romunskem žive naši bratje v dveh ločenih skupinah, v Banatu in v ozemlju nad Morišem (Makovo itd.) in se dele tudi po veri v pravoslavne Srbe in katoliške Srbe (Krašovane). Prvih je okrog 100.000, drugih okrog 20.000; skupno torej okrog 120.000. Pravno so zaščiteni po mirovni pogodbi in po posebnem medsebojnem dogovoru med našo državo in Romunijo. V zadnjem času so se organizirali v lastni stranki in imajo tudi svojega vladiko. V šolskem oziru so še zelo na slabem. Boljše od pravoslavnih se drže katoliki, ker jih razlika v veri izborna štiti pred romunsko asimilacijo.

Naša največja narodna manjšina za ono v Italiji živi v grški Makedoniji od naše in albanske državne meje do Vistrice, Egejskega morja, Soluna in Strume. To narodno manjšino, ki šteje okrog 350.000 duš, tvorijo južni Makedonci, ki se po jeziku in običajih le malo razlikujejo od severnih. Ti naši bratje, ki so kompaktno naseljeni in so bili do prihoda grških maloazijskih beguncev skoraj izključni gospodarji vse južne Makedonije do samih solunskih predmestij, pravno niso zaščiteni. Grki so jim odvzeli vse narodne šole, pregnali skoro vse svečenike, zatrli vse društveno življenje in jih v veliki meri cropali tudi zemlje, da so mogli naseliti svoje maloazijske begunce. Odkar je padel od morilske krogle makedonstvujuših njihov voditelj, prof. Spasoje Hadžipopović v Bitolju, ki je bil sam doma iz Lerina, nimajo tudi v naši državi nobenega pravega zaščitnika več.

Zadnja in najmanjša naša narodna manjšina, ki šteje okrog 15.000 duš, živi raztresena po Albaniji in je narodno nezavedna, ni zaščiten in nima niti šol niti česa drugega, kar bi pospeševalo njeno ohranitev.

Iz navedenih podatkov je torej razvidno, da živi danes v naših sosednjih državah — Italiji, Avstriji, Madžarski, Romuniji, Grčiji in Albaniji okrog 1.430.000 neodrešenih Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Nova uredba o odpiranju in zapiranju obratovališč.

Zadnje dni minulega tedna se je vršila v kabinetu ministra za socialno politiko konferenca, na kateri se je določilo končnoveljavno besedilo za novo uredbo o odpiranju in zapiranju obratovališč. Po beograjskih listih bi ta nova uredba med drugim določala sledeče:

»Osemurni delovni čas ostane tudi v bodoče obvezen za vsa podjetja, v katerih je poslovanje organizirano kakor v bankah, nadalje za podjetja, ki se pečajo z razkladanjem in nakladanjem tovarov, za zavarovalnice in v obrtnih strokah samo za dela v kesonih, za obrate, ki se pečajo z izdelovanjem predmetov iz svinca, v vseh strokah grafičnih obrtov, v delavnicah ogledal in brusilnicah stekla ter v delavnicah, koje delajo s svincom in živim srebrom. V vseh drugih trgovinskih in obrtnih obratih traja delavni čas za pomožno osebje deset ur dnevno ali 60 ur tedensko. S tem bi bil 10-urni delovni čas določen za vse obrate enako.

»Delovni čas se sme podaljšati največ za dve uri dnevno, toda le s pismenim sporazumom gospodarjev in delavcev, in to če soglašajo štiri petine delavcev v podjetju. Čezurno delo se plača s 50% več.

Po načrtu te uredbe morajo biti trgovinska obratovališča v trgih in mestih ter v krajih z manj kot 5000 prebivalcev od 8. zvečer do 5. zjutraj zaprta.

Vsi obrati morajo v času od 12. do 15., brivski pa od 11.—16. ure zapreti najmanj eno uro.

Na deželi smejo biti obrati odprti še eno uro več, a z dovoljenjem lokalnih oblasti smejo biti odprti še dalje.

»Da — tedaj sem drl za vami, kakor bi bil nor«, je grmel Kondelik. »Moral bi poklicati skozi okno ljudi . . .«

»Ni bilo žive duše tu, prosim«, je rekel Vejvara žalostno. »In pa, prosim, v tujem stanovanju tuj človek — kaj bi si ljudje mislili? Moral bi priti ključavničar — morda bi poklicali stražnika — ljudje bi se zbrali — torej sem rajši sedel . . .«

»No, imeli ste se boljše nego jaz«, je mrmral Kondelik in se je vrnil preoblečen iz spalnice. »Ste se vsaj lahko lepo naspali . . .«

»Kako bi bil mogel zatisniti oko, gospod«, je odgovoril potrpi Vejvara.

»Vi niste spali?« se je čudil Kondelik. »Vidite, Vejvarka, ko bi vi mene zaklenili, bi bil elegantno zadržemal!«

Pepica je prišla v sobo z naročjem krožnikov. — Vejvara je bil vesel, da se je z njenim prihodom pretrgal pogovor z gospodom Kondelikom. Misli je, revež, da je res sam kriv, tako ga je mojster zmešal.

»Mamica bi rada govorila s teboj, oče«, je naznanila Pepica in je postavila krožnike na omaro.

Toda komaj je oče izginil, je bila Pepica skokoma pri Vejvari.

»Ali niste huđi na nas . . .?«

»Moj Bog, gospodična Pepica, ali se ne jezite vi . . .« in jo je prijel za roko.

Pepica je pogledala pristrčno Vejvaro in je hitro rekla:

»Prosim vas, ne govorite o tem pred gosti, da ne nastanejo govorice.« In z drugo roko je sama prišla Vejvaro, povsila je oči in je zašepetala:

Veliki župani smejo dovoljevati za 20 dni v letu podaljšanje zapiralnega časa tudi čez določeni čas, toda samo za dve uri dnevno.

Ob praznikih rojstva Nj. Vel. kralja, Ujedinjenja, na Vidovdan in na praznik sv. Cirila in Metoda morajo biti trgovine zaprte v času službe božje, največ dve uri. V mestih izpod 10 tisoč prebivalcev smejo biti obrati odprti ob nedeljah dopoldne največ dve uri. Priznamo sicer, da je določilo vzeto iz zakona o zaščiti delavcev in da uredba ne more iti preko zakona in dovoliti ob nedeljah štiriurno delo, vsekakor pa bi bilo pričakovati, da se bo zakonsko določilo izpremenilo tako, da bi bilo dovoljeno štiriurno obratovanje povsod, kjer je bilo to z ozirom na lokalne potrebe doslej dovoljeno.

„Učiteljica“ v celjskem gledališču.

(K gostovanju mariborskega gledališča z Nicodemijevu tridejansko komedijo »Učiteljica«.)

Učiteljica Marija Svetina je skromno, vestno in molčeče dekle, ki živi sama zase in za svoje spomine. Nihče ne ve o nji ničesar; kajti Marije ni ne v zakajeno kavarno, ne zahaja niti k družabnim pomenkom, ki jih prireja šolska ravnateljica; se v cerkev hodi ob nedeljah k prvi maši in ne k deseti kot ostala »trška elita«. Edino, kar vedo o njej je, da hodi češče na neko pokopališče. Ker je sama in se ne meni za ljudi, je klepetavcem in klepetuljam malega trga trn v peti, zlasti še asketski, v svoje dostojanstvo zagrizeni šolski ravnateljici. Poslednja gre celo tako daleč, da naščuva oblastnega, mladega župana — grofa Filipa nad njo . . .

Med županom in učiteljico se razvname pogovor, naposled Marija na prijazen županov poziv pove svojo zgodbo, pove zakaj ji je tako težko na svetu, in zakaj je tako osamljena:

Bilo je pred leti, ko je imela Marija komaj 17 let. Bila je dobra, ponižna in čista. Nekega dne pa je srečala na svoji poti, ki je bila tedaj še polna cvetja in sanj, moža, ki se je bil našemil v moža — in rodilo se je dete. Nesrečno, zapeljano Marijo so starši spodili od hiše. Zapeljavec pa je otroka poslal na neko posestvo, kjer je čez nekaj dni umrl. In zapeljavec je rekel Mariji, da morata oba zapustiti ta kraj in iti daleč proč, tako da pozabita sramoto sama in jo pozabijo tudi drugi. Šla sta v Hamburg in sta se vkrcala na prekoceanski parnik. Komaj pa je parnik odpihal, je Marija zapazila, da je sama. Podlo so jo prevarali . . . Prišla je v New-York. Tam je morala delati kakor mramrlja, da ni umrla od lakote. V tem ogromnem mestu jo je po naključju spoznala žena švedskega konzula. Vzela jo je v službo, kjer je poučevala niene otroke klavir. Nato je bil konzul prestavljen v London, njegova družina pa se je preselila v Pariz in z njo tudi Marija. Toda čimbolj se je uboga in nesrečna Marija bližala domovini, tembolj jo je vlekle v domači kraj, da bi si bila poiskala ono ped zemlje, kamor so pokopali njeno dete. In v Parizu se ji je to posrečilo: »S pomočjo svoje lastne volje, molitve in priporočil, se mi je čudežno posrečilo, da sem se vrnila v domovino in dobila to službo —. Če me sedaj vidijo ljudje, da izginem za nekaj časa iz tega kraja, ni to kaka slaba pot. Hodim več ur daleč na neko pokopališče v Visno. Tam klečim na grobu neke deklice, ki ni moja . . . A kaj zato? Tam pod zemljo so vsi enaki, vsi naši. In kadar molim ondi vsa sama, se zdim, kakor bi bila mati vseh mrtvih otrok . . .«

Na zunaj oblastnega župana gane ta povest . . . začne se brigati za nesrečno Marijo in pri tem izsledi čudovite reči: »Otrok, kot je mislila Marija, ni umrl (tudi v tem so jo prevarali). Marijinega otroka so takoj po roj-

Oče Kondelik in ženin Vejvara

Češki spisal Ignát Herrmann.

46

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

»Tako, tako, Pepica«, je govorila gospa Kondelikova čepi pri ognjišču; podkurila je s starimi časopisi pripravljene kupček tresak in drobni polenčkov, »moraš se malo obrniti. Pazi, da se bo vse svetilo, lepo znesi to v sobo — vzemi oni veliki novi damaščanski prt — otnesi ga dobro — daj dvojne krožnike — šest nas bo — spodaj za gos one roznate, na vrhu naj bodo modri za jezik. Obriši solnico in daj v njo svežo sol — zmelji jo z valjarjem, da ne bo tako debela — in mlinček s poprom. Solata in kumare so v sodčku — nič ne pomaga. Katinke ni, moraš oprati lonec krompirja. Tako!«

Gospa Kondelikova se je malo težko dvignila, pristavila lonce z vodo na štedilnik in nadaljevala: »Presneti oče! ta ga je polomil! Še vedno imam to v nogah — kolena se mi tresejo celo popoldne. Da ne boš pred teto zbrbljala, kaj se je zgodilo! Vejvaru pošepetaj, da ne bo o tem govoril — oče tu rečem sama. Kaj takega še ni videl svet — zapreti ga v stanovanju! Jaz ne vem, kaj bi počela, ako bi mi kdo to napravil, toda skočila bi skozi okno, to vem dobro . . .«

»Pepica je kar gorela od naglice. Posode so ji zvenele in zvonile v rokah in poskakovale na mizi.

»Le pazi, Pepica«, jo je opominjala mati, »da ničesar ne razbiješ. To bi

ne bilo dobro znamenje. Ubogi Vejvara — ta si je lahko zgrizel vse nohte. Lepa reč, res! No, hvala Bogu, da se je vse tako končalo. To bi letala jutri teta kar z bobnom, da se nam je zgubil ženin . . .«

Pepica ni odgovorila. Še vedno ji je tolklo srce, glavno zaradi one vesele osuplosti, ko je našla Vejvaro doma.

Medtem si je gospod Kondelik v sobi slekel obleko, preoblekel se je v čisto, suho srajco in je klical v srednjo sobo:

»Lepo ste nam to napravili, Vejvara, vsa čast! Pustite se tu zakleniti in jaz sem drvel za vami po Pragi, čudno, da mi ni duša ušla. Pojdite potipat, kaka je srajca — še sedaj. Vi imate res čudne misli —«

»Toda, gospod«, se je branil Vejvara skoro malo jezen. »prosim, odpustite — saj se vendar nisem dal nameroma zapreti? . . . Meni je bilo tu tako tesnobno.«

»Ali mislite, da je bilo meni s tema ženskama veselo?« je rohnal Kondelik. »Zakaj pa niste zaklicali, ko sem zapiral vrata?«

»Nisem slišal, gospod«, je odgovoril Vejvara.

»Zakaj pa niste loputali, ko ste to videli?«

»Trkal sem na vrata, gospod, toda tedaj ste bili že daleč — v hiši je bilo kakor v grobu.«

stvu oddali na neko posestvo in sedaj hodi njena hčerka baš v njen razred. Nesrečno mater, ki je bila uverjena, da ji je hčerka že davno v grobu, tako prevzame ta nenavadna novica, da se zjoka od veselja... Po sedmih letih se zopet objamete mati in hčerka...

To je v glavnem fabula zanimive komedije.

Vsa tri dejanja so dramatsko strogo napeta, a prepletena z mnogimi komično-duhovitimi prizori, ki so kot protiutež do solz ganljivim prizorom, zlasti srečanje hčanke z materjo itd., itd.

Predvsem je dobro pogodena tudi šolski milje vaškega učiteljstva. Zanimiva figura je stroga ravnateljica, klepetava, priletna učiteljica Liza in dobrušni, navni šolski sluga Klopčič. Poleg tega nastopa v drugem dejanju tudi šolska deca.

Pri vseh mariborskih vprizoritvah je dosegla »Učiteljica« nenavadno lep uspeh.

»Učiteljica« je komedija, ki nas veže od prvega dejanja, ko se zastor dvigne, do poslednjega dejanja, ko zastor pade.

»Učiteljica« je tudi komedija, ki nas gane do solz in je komedija, kjer se tudi nasmejemo do solz.

V glavnih vlogah nastopita gđc. Kraljeva in g. Grom. Režira g. J. Kovič.

Foto-sport

je eden najlepših sportov, ampak samo t krat ako imate dober aparat. Fotoaparate najboljšje kvalitete iz svetovno znanih tovarn kupite najcenejše edino v veletrgovini

R. STERNESCH, CELJE.

Kamar za podak 4 1/2 x 6 cm 45 Din, finejši 6 1/2 x 9 cm 48 Din, žepna klap kamara za film 6 1/2 x 9 cm 171 Din, 9 x 12 cm 290 Din, Poljnar optika 770 Din, Agfa 590 Din. Istolam se dobe tudi vse foto potrebščine in kemikalije. Poučna knjižica zastonj. Nakup neprilijen.

Reducirano število ministrstev.

Nj. Vel. kralj je podpisal na Velikonočno nedeljo novi zakon o vrhovni državni upravi, ki bode objavljen jutri v sredo, 3. aprila v »Službenih Novinah« in bode s tem dobil obvezno moč. Po tem zakonu bomo imeli le še 12 ministrstev; kajti ministrstvo za agrarno reformo se združi s poljedelskim ministrstvom, ministrstvo pošt s trgovinskim ministrstvom, ministrstvo ver s prosvetnim ministrstvom in ministrstvo za narodno zdravje z ministrstvom za socialno politiko. S tem odpadeta iz ministrskega sveta minister za narodno zdravje dr. Krulj in minister za vere dr. Alaupović. Ostali ministri niste bili zasedeni. Redukcija prevelikega števila ministrov bode našla povsod prijazen odmev.

Kaj pravijo k kritičnemu stanju hmeljske produkcije v Vojvodini tamošnji hmeljski trgovci?

Zveza vojvodinskih hmeljskih trgovcev, komisijonarjev in eksporterjev je imela 27. marca v Bačkem Petrovcu svoj občni zbor, na katerem je izvajal predsednik König med drugim, da stoji vojvodinska hmeljska produkcija, tudi navzlic dami in še pričakovani javni podpori pred stečajem. Ravnatelj Zveze, dr. Branko Petrovič je poročal, da je znašal izvoz hmelja iz države v l. 1927 40.000 met. stotov v vrednosti 197 milijonov dinarjev, a v l. 1928 vsega 76.788 meterskih stotov v vrednosti 226 milijonov dinarjev, tedaj skoraj dvakrat toliko, medtem ko se je vrednost te robe le neznatno zvišala, ker je bil hmelj prodan pod ceno. V početku sezije l. 1928 se je plačevalo za hmelj 30—33 dinarjev, kar ni bilo mnogo, a je bilo vsaj nekaj. Kasneje pa so postali hmeljarji nervozni in so vrgli hmelj na tržišče za vsako ceno. Mnogi so padli tudi v roke brezvestnih komisijonarjev, ki so dali hmelj v zalogo v Norimberku in Zatu. Tekom mesecev se je potem nabralo toliko ležarine, da je taista požrla vrednost hmelja. Ta žalostna izkušnja je še bolj pritiskala na ceno hmelja.

Rezultat zborovanja je bila rezolucija, da zamore samo skupna akcija

hmeljskih trgovcev in producentov rešiti hmeljsko produkcijo, ki se nahaja v najtežji krizi.

Kaka bi naj bila ta akcija, poročilo žalobog ne pove.

Državni proračun za l. 1929-30

znaša 12.051 milijonov ter je za 412 milijonov večji od lanskega. Finančni minister dr. Sverljuga je izjavil 29. marca novinarjem, da je ta proračun popolnoma realen. V okvirnem (tkzv. finančnem) zakonu ni več najrazličnejših zakonitih deločil kakor so jih vsebovali prejšnji finančni zakoni. Ta določila prav dostikrat niso imela nobene zveze s proračunom in so delala samo zmedo. Po proračunu je predvidena redukcija 19 popolnih gimnazij na štirirazredne (v naši oblasti Ptuj!). Za državna gledališča so te priznane ona v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, dočim se morajo oblastna gledališča, med njimi Maribor, vzdrževati s svojimi dohodki in event. podporami, ki jih dovoli prosvetno ministrstvo. Oproščena pa so vsa gledališča državnih taks (tudi diletantska?). Znatno višji izdatki so predvideni za razne penzije (+ 210 milijonov), za državne dolgeve (+ 27 milijonov), za notranje ministrstvo (+ 23 milijonov), za finančno ministrstvo (+ 31 milijonov), promet (+ 29 milijonov), sodstvo (+ 51 milijonov). Zmanjšan je pa proračun pri javnih delih za 27 in kmetijstvu za 38 milijonov.

Domače vesti.

d Celjsko mestno gledališče. Mariborsko narodno gledališče gostuje v Celju v sredo, dne 10. aprila v Nico-demijevo »Učiteljico«. Opozarjamo pri tem na tozadevni članek v današnji številki.

d Ob velikonočnih praznikih, osobito v soboto in nedeljo smo imeli prekrasno predspomladansko vreme. Včeraj popoldne se je pa jelo oblačiti in zvečer je začelo deževati. Danes, v torek zjutraj, smo imeli okrog Celja celo nevihto z močnim dežjem in mestoma točo. Kasneje je začel padati sneg, ki je pobelil vse hrabe in deloma tudi dolino. Moča bo osvežila zemljo, začele bodo zeleneti trate, krepiti se ozimne in kličo bode živahno tudi po vrtovih.

d Josip Šribar. Na Velik petek je umrl v zagrebški bolnici g. Josip Šribar, upravitelj veleposestva gospe Anke (grofice) Jelačićeve v Novih dvorih pri Zapeščiu, v 52. letu starosti. Pokojnik je brat g. Alojza Šribarja, gostilničarja in posestnika v Št. Petru v Sav. dol. in g. Jakoba Šribarja, gostilničarja in posestnika v Gaberju. Umrla g. Josipa Šribarja je kot odločnega narodnjaka poznala cela okolica ob spodnji Sotli. Zahaial je zelo rad v Brežice, Kapele in druge naše obsovelske kraje; vesela ga je bila vsaka družba, kateri se je pridružil. Kako vestno je opravljal svojo službo, kaže to, da je služil svoji gospodarici 20 let. Truplo umrlega so pripeljali včeraj v Št. Pavel pri Preboldu in ga tam pokopali. Pokojniku večem mir, rodbini pa naše sožalje!

d Aeroklub »Naša krila« v Celju priredi svoj 2. ples v soboto 6. aprila v gornjih prostorih Narodnega doma v Celju. Vsi člani in prijatelji kluba vabljani.

d Tradicionalno velikonočno streljanje je zahtevalo tudi letos v naši okolici celo vrsto žrtev. Poleg onih, ki so ostali v domači oskrbi, so pripeljali v celjsko bolnišnico: Avgusta Klepeja, dninarja od Sv. Lenarta nad Laškimi radi poškodbe na levi roki; sodeloval je pri streljanju z možnarji; dalje 19-letnega Franca Čoha, pos. sina iz Ranjkovca v Šmarskem okraju radi rane na levi roki; streljal je s pištolo. Nadalje Ivana Hrovata, 27-letnega kmečkega fanta iz Ljubnice pri Vitanju, ker si je pri streljanju z možnarjem poškodoval levo roko; 15-letnega četrtišolca Mirka Mejavška z Brega pri Celju, ker je dobil na levi roki poškodbo pri streljanju s pištolo; 17-letnega kolarskega vajenca z Nove vasi pri Št. Jurju ob Južni žel., ker si je poškodoval levo roko pri streljanju z možnarjem; 15-letnega Rudolfa Volavška, kmečkega fanta od Sv. Štefana pri Šmarju radi iste poškodbe in konečno 18-letnega ključavničarskega pomočnika Iv. Ratajca iz Št. Jurja ob Juž. žel., ker se je ranil na levi roki s flobertovo pištolo. — Vsi vemo, da

„Moj mož
sme kaditi,“

pravi mlada gospa Mica. „Ne škodi, če so zastori malo zakajeni, ko se pa lahko takoj operejo. Ne mučim se s pranjem, ker vse to opravi RADION čisto sam.“

Varuje perilo!

streljanje znatno dvigne slovesno razpoloženje ljudstva ob velikonočnih praznikih. Tega veselja bi naj našim ljudem tudi nikdo ne jemal. Toda neprestane nesreče bodo končno morale voditi do strogih prepovedi in kazni.

d Umrl je v pondeljek, dne 1. t. m. v poslopiju stare gimnazije v Celju 59-letni orožnik v p. Mihael Tofant.

d Umrti so v Celju v marcu: v mestu 5 (1 v ubožni hiši), v javni bolnici 29, v Invalidskem domu 1 in v vojaški bolnici 1 osoba, skupno torej 36 oseb.

d Lov krajevne občine Ljubno se odda potom javne dražbe v zakup dne 1. junija 1929 ob 10. uri v občinski pisarni na Ljubnem za dobo od dne 1. julija 1929 do 31. marca 1936. Izmera 6.115 ha, izklicna cena 500 Din. Najtanejši zakupni in dražbeni pogoji so na vpogled v uradu sreskega poglavarja v Gornjemgradu med običajnimi uradnimi urami.

d Iz celjske policijske kronike. Goljufija. Kakor smo svoj čas poročali, je prišel sredi septembra k trgovcu g. Golobu na Ljubljanski cesti v Celju neki kmečki človek, ki je rekel, da je posestnik Podgoršek iz občine Škofja vas, da ima posestvo, vredno okrog 50.000 dinarjev in pa 150 kg hmelja. Ta hmelj da bo prodal in potem poravnal račun. Vzel je blaga za okrog 1.00 Din, ki da ga najmo potrebuje za svojo družino. Trgovec se je kmalu uveril, da tega posestnika ni in je naznanil slučaj policiji. Preiskava takrat ni dala rezultata. Te dni pa je naenkrat videl trgovčeva vajenca Jelen v Gaberju tistega moža, ki je takrat na tako goljufiv način izvabil g. Golobu blago in je povzročil njegovo aretacijo. Mož je najpopreje trdil, da se piše Jožef Mačuh iz Dramelj, izkazalo pa se je naposled, da je to dninar Anton Klokočevnik iz Drašinj vasi. Klokočevnika so pridržali v zaporu, kjer čaka na svojo kazen. — Mica Kovačeva. »Pri zvezdi« v Celju je stanoval nek človek, ki

tam ni plačal prenočnine. Ko je sobarica zahtevala plačilo, ji je zastavil dve spričevali na ime Mihe Hajtuna z Vrnskega in je zginil. — Tatvina kolesa. Z dvorišča g. Kirbiša, pekoveškega mojstra v Celju, je zginilo kolo znamke »Ideal«. — Prazniki so v Celju prošli brez posebnih alkoholizacij. Jednega pijančka so sicer prijeli na Veliko soboto ponoči, ker je po mestu kričal in razgrajal, v neki gostilni je došlo tudi do pretepa, drugih posebnih slučajev pa ni bilo. — Več prijav je radi neprevidne vožnje po Kralja Petra cesti, dalje radi vožnje dveh avtomobilov brez luči po Gaberju in jednega kolesarja v mestu in hoje po železnici pri Mestnem mlinu. — Zgubljena je bila jedna črna usnjata torbica z žepnim robcem v mestu in pa riava kožuhovinasta bova v Prešernovi ulici. — Najdena je bila šolska železniška legitimacija Štefke Gorišek iz Štor, črna ženska torbica na Slomškovem trgu, jedni načelniki na Dečkovem trgu, dvakrat po 20 Din in zavoj ženskih nogavic, očitni pirhi, ki niso doslej došli na pravi naslov.

d Celjska sokolska župa ima štiri sokolske orkestre pri društvih v Rogaski Slatini, Sv. Jurju, Šmarju in Trbovljah. Celjani bi prav želeli, da bi jeden ali drugi od teh orkestror koncertiral tudi v Celju. Lokalov in poslušalcev bi bilo dovolj.

d Kmetijska družba za Slovenijo je otvorila v Celju na kolodvoru v poslopiju bivše »Sloge« skladišče, v katerem bode vzdrževala zalogo kmetijskih potrebščin.

d Nameravane reforme v železniški službi. V zadnji številki »Trgovskega lista« piše tajnik Trgovsko-obrtne zbornice v Ljubljani g. Ivan Mohorič, da se govori o večjih reformah v železniški službi, med drugim tudi o ukinitvenju železniškega ravnateljstva v Ljubljani in kontrole dohodkov v Mariboru. Slovenske železniške proge bi

naj prišle pod ravnanje državnih železnic v Zagrebu, kontrola dohodkov v Mariboru (ki vrši celokupen obračun blagovnega železniškega prometa z inozemstvom, nadalje obračun za inozemski tranzit in za lokalni promet ljubljanske direkcije) pa v Beograd. G. Mohorič navaja tehtne razloge, ki govore proti ukinitvi ljubljanske železniške direkcije: velik promet, ki je na pr. za 3.3 milj. potnikov večji ko na področju beograjske direkcije in zaostaja le za 900.000 potnikov na področju zagrebske direkcije, ki ima enkrat večje omrežje; težavno vzdrževanje gorskih prog, težave s tranzitnim prometom, blagovni promet 6.3 milj. ton, ki prekaša vse ostale direkcije — vse to govori za ohranitev železniške direkcije v Ljubljani. Članekar misli, da gre le za govorice in apelira na prometnega ministra dr. Korosca, da se v slučaju potrebe zavzame za direkcijo v Ljubljani in kontrola dohodkov v Mariboru.

d *Namočeno polenotko* ima v zalogi tvrdka: Anton Fazarine. Celje.

d *Popravila gramofonov* izvršuje Anton Lečnik, Celje. Glavni trg. 105

d *Odrecite se kajenju*, ker dim kvar zavese. Le, če vzamete za pranje SCHICHTOV »RADION«, lahko kadite brez skrbi.

d *Senzacija*. Zamorska plesalka Jožefina Baker je počastila s svojimi bananami tudi Beograd. Beograjska poročila vedo povedati o »veličastnem sprejemu«. Staro in mlado je drlo na kolodvor, novinarji in orožniki so ji s težavo krčili pot s perona na razrito kaldrim pred kolodvorom. Senzacija! Bog ve, ali bi bili tudi enako slovesno sprejeti naši najboljši kulturni in nacionalni delavci?

d *Dostavljanje vagonov za izvoz lesa*. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je prejela na spomenico v zavedi nastalega občutnega pomanjkanja odprtih železniških voz za prevoz stavbnega lesa in drv od Generalne direkcije obvestilo, da so ukrenjeni vsi koraki, da se pospeši in pojači dotok praznih odprtih vagonov iz vseh področij železniških direkcij v Slovenijo, da bi moglo vozovno vodstvo ljubljanske direkcije poleg potrebe rudnikov kriti tudi potrebe lesne industrije v željenem obsegu. Obenem obvešča generalna direkcija zbornico, da je zaprosila v svrhu pojačenja izvoza in promptne odpreme stavbnega lesa v inozemstvo tudi italijanske in madžarske državne železnice, da odstopajo naši železniški upravi dnevno večje število praznih vagonov, katere se bo uporabljalo izključno za prevoz stavbnega lesa.

d *Izvoz jugoslovanskih vin v Čehoslovaško*. Po obvestilu, ki ga je prejela Zbornica za TOI v Ljubljani, je ministrstvo za kmetijstvo porazdelilo letošnji kontingent 110.000 hl vina v sodih za izvoz v Čehoslovaško po znižani carinski tarifi na posamezna vinorodna področja na sledeč način: na župsko negotinsko področje 4.000 hl, na vršaško področje 30.000 hl, na sremsko področje 16.000 hl, na mostarsko področje 4.000 hl, na dalmatinsko področje 43.000 hl, na moslavaško-zagorsko področje 6.000 hl, na slovensko področje 7.000 hl. Od 10.000 hektolitrov vina v steklenicah pa pripade na področje Slovenije 7.000 hl, na mostarsko področje 1.500 hl ter na dalmatinsko področje 1.500 hl, na kar zbornica opozarja vse interesirane tvrdke.

d *Prepir v družini s težkimi posledicami*. V Košakih pri Mariboru je na Veliki petek očital viničar Oman svoji 20-letni svakinji Mariji Junačko, da je prelahkoživa in da ne čuva svojega dobrega glasu. Dal ji je v jezi tudi dve zausnici. To je pa 20-letno dekle tako razjezilo, da je segla po nožu in sunila z njim svaka trikrat v hrbet, svojo sestro je pa vbodla v desno in levo roko. Dekleta še doslej niso mogli prijeti, ker je zbežala. Oba ranjena sta v mariborski bolnišnici.

d *Ravnateljstvo drž. rudnika v Zabukovci* sprejema do 11. aprila ponudbe za dobavo 20.000 kg apna.

d *Izseljevanje iz naše države v mesecu januarju 1929*. Iz naše države se je izselilo meseca januarja v prekomorske dežele 1034 oseb, t. j. za 160 manj ko v mesecu januarju preteklega leta. Največ izseljencev je bilo iz Hrvatske in Dalmacije, iz Slovenije 72, Srbije 66 in Črne gore 15. Izseljen-

Položnice smo priložili zadnji številki. Prosimo, da se

jih vsi pridno poslužijo. Posebno naj store svojo dolžnost oni, ki so z naročnino v zaostanku in pri katerih doslej opomini niso zalegli. Zavedajo naj se, da z nemarnim plačevanjem naročnine povzročajo upravi mnogo nepotrebnega dela in stroškov. Uprava,

ci so šli največ v Argentinijo (600) in v Zedinjene države (223).

d *Ponočni brzovlak Trst—Dunaj* se ustavlja sedaj ob 0.46 za jedno minuto tudi v Trbovljah.

d *Natečaj za mornariške podčastnike*. Poveljstvo »Brodarske podoficirske šole« v Šibeniku je razpisalo natečaj za 180 gojencev, ki se imajo letos na novo sprejeti v šolo. Prošnje za sprejem v to dvoletno šolo do 1. septembra 1929. Informacije pri podružnicah »Jadranske Straže«.

d *Velikonočni pretep s težkimi posledicami*. Verčaj popoldne se je vršil hud pretep pri Sv. Juriju v Slov. gor. Več kmečkih fantov je napadlo 21-letnega tovariša Andreja Ederja. Rabili so nože in so Ederja obdelali, da so mu na več mestih stopila čreva iz trebuha. Mariborski rešilni oddelek je spravil fanta v bolnišnico.

d *Mariborski nogometaši ob praznikih*. V Mariboru je I SSK »Maribor« (ta sportni klub si upa, prosimo, v imenu povedati, da je slovenski!) premagal klub »Kastner & Oehler« iz Gradca 4 : 2. — Mariborski nemški sportni klub »Rapid« je pa zmagal v Beljaku proti »Villacher Sportverein« s 3 : 2, v Celovcu pa proti KAC z 1 : 0.

d *Farna cerkev pogorela*. Na Velikonočno nedeljo je pogorela farna cerkev Sv. Ane v Tunjicah pri Kamniku. Zgorela je ne le streha, temveč v notranjosti tudi celtarji in klopi ter tudi jeden zvonik. Postanek požarja si razlagajo tako, da je nekdo od fantov, ki so terjančili, vrgel ogorek cigarete na mahovito streho. Požar je povzročil veliko razburjenja v celi okolici.

d *Pevsko društvo »Hum« na Laškem*. Odbor se je konstituiral tako, da je g. Anton Uršič, trgovski poslovodja v Laškem, predsednik. Blaž Zupanc, brivski mojster in posestnik, tajnik in Oskar Bullinger, čevljarjski mojster, blagajnik. — Po praznikih prične društvo z rednimi vajami za spomladanski koncert. — Društvo šteje sedaj 24 rednih, 27 podpornih in 9 ustanovnih članov.

d *Občni zbor Hmeljarskega društva za Slovenijo* se vrši, kakor že javljeno, na Belo nedeljo ob pol 9. uri dopoldne v Roblekovi dvorani. Pravico pri-sostvovati imajo vsi člani, glasovalno pravico pa le delegati, ki jih je legitimiral društveno vodstvo.

d *Prvo zasebno kliniko v naši oblasti* namerava zgraditi znani kirurg dr. M. Černič v Mariboru. Kliniko hoče kar najmodernejše urediti. Stala bi na oglu Krekove in Gosposke ulice.

d *Koliko so vredne naše železnice?* Bivši železniški minister Milosavljević je odredil svoj čas cenitev vse imovine naših državnih železnic, to je vseh prog, poslopij, opreme, lokomotivnega in vagonskega parka itd. Cenitev se je sedaj izvršila. Po njej bi bile naše železnice z inventarjem vredne 18 milijard dinarjev.

d *Splošni nemški avtomobilni klub*. (»Adac« = Allg. Deutscher Automobil-Club) priredi od 12. do 28. aprila velik zlet po Jugoslaviji. 14. aprila pride 135 avtomobilov s 400 potniki preko Št. Ilje, kjer se jim priredi slavo- lok, v Maribor. Tam se vrši na Trgu Svobode (pred gradom) oficijelen sprejem s primerno pogostitvijo. Gostje se na to odpeljejo preko Slovenske Bistrice, Poljčan in Rogaske Slatine v Zagreb. Iz Zagreba potujejo preko Bosne in Dalmacije na Sušak in v Opatijo.

d *Preganjanje točilcev alkoholnih pijač v Ameriki*. V Aurori, manjšem

mestu severoamerikanske države Illinois, je navalila državna policija za preganjanje točilcev alkohola v neko trgovino, kjer se je skrivaj točila razna pijača. V lokalu je došlo do težkega spora, tekem katerega so policisti gospodarja ustrelili. Ko je žena videla, da je padel, se je vrgla na njegovo telo, pri čemur so policisti ustrelili tudi njo in še devetletnega fanta, ki je pritekkel za materjo.

d *Slovenski trgovski akademiki na Grškem*. Dijaki ljubljanske trgovske akademije so napravili za Veliko noč izlet na Grško. Ogledali so si doslej Patras in atenske znamenitosti. Na Veliko noč so odpotovali v Solun, odkoder nadaljujejo pot v Carigrad in se vrnejo preko Sofije domov.

d *Čiščenje ulic v Mariboru*. V mariborskih listih čitamo sledeči razglas: »Mestni magistrat mariborski naznanja, da se bo dne 1. aprila pričelo s pometanjem cest in trgov, kakor v prejšnjih letih v nočnem času. Hišni gospodarji oziroma njih namestniki se pozivajo, da pustijo temeljito očistiti hodnike in pešpote pred svojimi hišami in vrtovi v nočnem času, ko poneha cestni promet, do najkasneje 23. ure. Smeti s trotoarjev in pešpotov je spraviti v smetišnice dotičnih hš, ne pa na ceste ali v kanalske odprtine. Trgovci se opozarjajo, da velja to tudi za čiščenje njih trgovin in lokalov. Javni prostori, ceste, ulice in trgi pred trgovinami in lokali, se morajo pri prevažanju blaga po dovršenem delu takoj očistiti. Branjevcem, ki prodajajo blago na javnih prostorih, se prepoveduje vsako odmetavanje papirja in drugih odpadkov. Prebivalstvo se ponovno pozivlja, da pazi na snažnost mesta in ne meče raznih odpadkov na tla. Prestopki te odločbe se kaznujejo v smislu cestno—prometnega in čistilnega reda za mesto Maribor.« — Smo priobčili celjski mestni upravi za vzorec.

Reumatizem, trganje v giht, išijas zdravi najuspešneje **Rheosol pastu.** Dobiva se v vseh lekarnah. Proivajja lekarna ARKO, Zagreb Ilica br. 12.

Joško Bizjak:

Zgodovinski razvoj celjske obrtno nadaljevalne šole od njene ustanovitve l. 1883. do danes.

Iz vsega tega razvidite, da se naš obrtniški naraščaj v celjski obrtni nadaljevalni šoli marsičesa nauči, ako ta pouk redno obiskuje in ima pred vstopom v obrtno šolo tudi dobro podlago iz ljudske šole; in samo tak, dober material naj bi gospodje mojstri izbirali za svoj naraščaj! Če nam pošljete fanta v šolo, ki ne zna izračunati koliko je 26 in 9, še manj pa zna naštevanko, ki je duša vsemu računstvu, in se fant vrhu vsega tega še pravilno podpisati ne zna, o kateri žalostni resnici se moramo večkrat prepričati v sprejemnih izpitih ob času šolskega vpisovanja, potem pač vedite, da bodo šolski uspehi takih va-

Proda se

posestvo

obsegajoče okrog 10 oralov, med tem 3½ oralu gozda za sekati, njive, travnike, zidane hiše in gospodarskih poslopij. MARTIN CENCEL, Lokrovec št. 4 pri Celju.

Naznanilo.

Cenj. občinstvu naznanjam, da preselim svojo trafiko iz Prešernove ul. 19 na Dečkov trg 2, (poprej pletilnica Pušnik) ter se priporočam za nadaljnjo naklonjenost. **FRANJO FRAJLE, trafikant.**

jencev skoraj enaki ničli in delo z njimi je pa pravi križev pot brez resnih uspehov, vsaj takih ne, kakršni bi se morali zahtevati v najmanjši meri. Čarati, ali po domače povedano »coprati« pa v šoli tudi ne znamo. Pri pomnim, da je prej le v splošnih obrisih navedena učna snov razdeljena v podrobnih učnih načrtih, ki jih imajo učitelji in učiteljice vsako uro pouka na mizi, tako sestavljena, da se uči vsako uro nekaj novega in zato nimamo časa, da bi eno in tisto reč razlagali dvakrat. Vsled tega vajenci, ki sem in tja iz šole izostanejo, mnogo učne tvarine zamudijo, polagoma cele stvari sploh ne razumejo, postanejo brezbržni in jim postane šola na ta način muka, namesto da bi jim bila kot teoretična podlaga v spodbudo in veselje za boljše življenje. V teh slučajih, gospodje mojstri, ne pade krivda na nas učitelje. Z mirno vestjo lahko trdim, da storimo povsod v šoli ne samo svojo dolžnost, temveč sploh vse, kar se le doseči da. — Naj pri tej priliki omenim, da je prišel leta 1921 k meni v šolsko pisarno nek starejši čevljarjski mojster, ter zagovarjal šolske zamude svojega vajenca, ko je bilo pač toliko in toliko dela... Ker je bilo število zamud precej veliko, je prosil, da bi se njega (mojstra) ne devalo v kaznen. Razložil sem mu, kaj se sme opravičiti in kaj ne, in da bo kazen zanj neizbežna. Brž me je mož jezno prekinil z besedami: »Veste kaj, gospod, tudi jaz ne znam pisati in ne brati, pa sem le mojster in mi čisto dobro gre. Pa tudi »lerpobu« se ni treba učiti teh reči; če bo znal delati, pa bo že živel.« Po teh besedah je mojster razburjen odšel iz šole. — Da so pri takih nazorih šole sploh odveč, je nam vsem razumljivo. Hvala Bogu, da ne sodi vsakdo tako hudo. Saj imamo nad 80 odstotkov mojstrov in moistic v mestu in okolici, ki z očetovsko skrbjo pošiljajo svoje vajence v obrtno nadaljevalno šolo, in priznanje takim učnim mojstrom in moisticam, ki pojmujejo zahtevo časa ter se požrtvovalno uklonijo za dobrobit njihovega obrtnega naraščaja. In vsem tistim bo mladina hvaležna do groba; saj so ji mojstri s svojo dobrohotnostjo izgladili pot v boljše bodočnost.

Tudi zgodovina nam dokazuje, da so se ljudje za obrtniški stan že nekaj leta in leta pripravljali z učenjem v delavnica priznanih mojstrov, zraven tega so vajenci in pomočniki obiskovali obrtne tečaje, ki so nadomeščali poznejše in današnje obrtne nadaljevalne šole in vrhu vsega tega so zreli pomočniki obhodili še mnogo drugih dežel po svetu, da so tako izpopolnili svojo strokovno in splošno naobrazbo, nakar so se le začeli misliti, kje in kako bi si ustanovili svojo obrtvalnico in postali samostojni. Zato je pa obrtni stan že nekaj užival tisto spoštovanje, ki mu v resnici tudi gre. Če resno premislimo, ima človek večinoma vse od obrtnikov, kar potrebuje v svojem življenju. Obrtnik mu da ne samo izdelke, s katerimi si človek pozimi in poleti oblači svoje telo. Obrtnikovi izdelki osrečujejo človeka povsod, koder hodi in se tudi umstveno udeležuje; preskrbujejo mu tudi najrazličnejšo hrano, streho nad glavo in udobnost v stanovanju. Obrtniki izdelujejo za človeštvo vse potrebščine od zibelke do groba; brez obrtniških rokotvorov bi bil svet pust in prazen, človek pa nag in lačen ter brez ljubega doma. Zato čast in polno priznanje obrtnim stanovom, in tisočletni pogovor »Obrtništvo ima zlata tla« naj se čim bolj uresničuje, da obrtništva pa Bog blagoslovi! *Kot dosedaj naj dela vaša delavnica skupno in v složnosti s šolo za dobro vzgojo vajencev in vajenk; tudi v bodoče in dobri uspehi te enotne vzgoje bodo obrodili najlepši sad.*

Če pogledamo trgovski stan, vidimo, da tam skrbno pretehtajo zraven telesne sposobnosti tudi duševne zmožnosti vsakemu novincu, predno ga vzamejo v trgovinski uk. Jaz pa trdim, da je treba za obrtni stan še bolj-ših glav. Zakaj? Trгоvec se uči v prvi vrsti tega, da zna svoje blago pravilno prodati. Obrtnik mora znati pa mnogo več: obrtnik mora znati najprvo tisto reč po vseh predpisih pravilno izdelati in potem šele tudi prav prodati. Gotovo pa je umetnost dobre izdelave dosti težja nego spretnost primerne prodaje. Zato bi moral

biti vsak obrtnik najmanj dvakrat tako brihten kot trgovec. Vrhu ročnega izdelka ima opraviti obrtnik tudi še s proizvodno kalkulacijo, katere trgovec sploh ne pozna, in ta kalkulacija je mnogo težja od enostavne trgovčeve prodajne kalkulacije. Zato podvojite, gospodje mojstri, svojo pozornost ob času, ko si bodele izbirali vajence v svojo delavnico.

H koncu še malo pripombo. Po sklepu tega šolskega leta in sicer v začetku maja namerava celjska obrtna nadaljevalna šola napraviti zopet poučni izlet, in sicer bi šli kovinarji in stavbne stroke, t. j. mizarji, zidarji in drugi na Falo ogledat si našo veliko elektrarno ter v Rušah proučit tamkajšnje ogromno tvornico za dušik. Vrnitev bi se izvršila mimo Maribora, kjer bi si ogledali tudi mesto.

Čevljarji in druge stroke, ki imajo opraviti z usnjem, bi si pa ogledali Polakovo tovarno v Ljubljani.

Krojači in šivilje pa bi pohiteli v Kranj, da bi se seznanili s tamkajšnje veliko tekstilno tvornico.

Izlet na Falo bi se vršil čez nedeljo, ker obrtujejo tam in v Rušah vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih.

Izlet v Ljubljano in Kranj bi pa bil mogoč le v delavnik, ker morajo videti izletniki stroje v obratu in posamezne delavce na svojih mestih. Za ta dva izleta — v Ljubljano in Kranj — bi prosil, da bi gospodje mojstri dovolili vajencem in vajenkam, ki bi se ga hoteli udeležiti, za tisti delavnik prosto.

Dan v tednu, ki bi vam bil v to najbolj prikladen, pa bi na eni prihodnjih sej določili gospodje združni načelniki, a to vsaj do 15. aprila, da se zamorem z dotičnimi tvrdkami še pravočasno vse potrebno domeniti. Istočasno vas, gospoda, pa k tem izletom tudi najpristrajše povabim. Kako lepo in vzgojno je ta za naše vajence in vajenke, če take izlete počastijo s svojo navzočnostjo tudi obrtni krogi! S to priključitvijo pokažejo svojo naklonjenost do šole in solidarnost do učiteljskega zbora.

Obtoženi F. D. se je radi svojega dejanja moral zagovarjati pred celjskim okrožnim sodiščem, ki je prišlo do prepričanja, da je obtoženi F. D. iz nepredvidnosti povzročil smrt F. K. ter je obtoženca obsodilo samo na 4 tedne strogega zapora.

Pričujoči slučaj naj bo predvsem našim kmečkim ljudem v svarilo, da prehitra raba orožja včas ni dobra.

Pozor pred sleparskimi agenti!

Matija Tričler, doma iz Vojvodine, po lastni navedbi bivši novinar, je sklenil poiskati si pri nas v Sloveniji na lahek način zaslužek.

Na zvit način je dobil brezplačno v svoje roke več komadov almanaha «Naše nebo i more», ki ga je izdala svojčas redakcija «Vidovdana» v Novem Sadu in ki predstavlja vrednost 20 Din.

Tričler je dal na sprednjo stran platnic tiskati imena raznih večjih tvrdk v Sloveniji ter se zglasil nato pri teh tvrdkah v svrhu nakupa almanaha. Pri tem je natvezal svojim žrtvam, da pobira poleg 20 Din tudi prispevke za avijatiške invalide, pri čemur je izvlekel neko v cirilici napisano potrdilo od nekega ministrstva v Beogradu.

Na ta način je dobil na lim tri večje tvrdke v Sloveniji in županstvu v Celju in Mariboru, pri katerih je nabral skupaj na sleparski način 3500 dinarjev in jih je seveda porabil zase.

Prejšnji teden se je moral zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Celju radi hudodelstva goljufije in ga je sodišče obsodilo za njegovo sleparsko početje na 6 mesecev ječe.

Ob tej priliki pripomnimo, da skoro ne mine dan, da bi se ne zglasili sedaj

določen, da prečuje noč na domu kot varuh in stražnik. Bil je še zlasti oprezen radi tega, ker so neki zlikovci v vasi Oplotnici brzkone v tatinskem namenu pri dveh posestnikih spustili svinje iz svinjakov. Ko je nekako ob 20. uri posestniški sin F. K., ki se je mudil pri bližnjem sosedu, pogledal pri D.-ju skozi okno, je F. D. v svojem razpoloženju takoj stekel po puško, hitel pred hišo ter klical za odhajajočo postavo, naj pove, kdo je in naj obstoji. Ker je pa neznanec nato molčal in začel ob klicu celo bežati, je F. D. dvignil puško in jo sprožil, hoteč neznanca preplašiti. Takoj nato se je pa vrnil neznanec do hiše, ki ni bil na veliko presenečenje F. D.-ja nihče drugi ko njegov dober prijatelj in znanec F. K. Ta je začel vzdihovati in je povedal, da je obstreljen, na kar je F. D. takoj spravil svojega prijatelja v hišo, sam pa hitel po zdravnika, ki je poškodovanca še isti večer pregledal in obvezal ter ugotovil, da je eno zrno prebilo poškodovančovo veliko žilo. Močna krvavitev je povzročila zamašenje možganskih žil in je bila poškodba smrtno nevarna.

Kmalu po dogodku je poškodovani F. K. padel v nezavest in je revež deloma res po svoji lastni krivdi na Štefanovo popoldne umrl.

Obtoženi F. D. se je radi svojega dejanja moral zagovarjati pred celjskim okrožnim sodiščem, ki je prišlo do prepričanja, da je obtoženi F. D. iz nepredvidnosti povzročil smrt F. K. ter je obtoženca obsodilo samo na 4 tedne strogega zapora.

Pričujoči slučaj naj bo predvsem našim kmečkim ljudem v svarilo, da prehitra raba orožja včas ni dobra.

Že eden košček sam daje divno peno

Albus Zvono-milo čisti perilo brez muke in napora.

Obilna milnica prodre v vse gube perila in skrbno očisti umazanost.

Ker nima jedkih dodatkov, čuva **Albus Zvono-milo** občutljivo svilo i nežno volno. Pisano perilo dobiva po pranju z Albus Zvono-milom znova svoje svetle barve in izgleda kakor novo.

Mehko **Albus Zvono-milo** čuva roke.

Albus Zvono-milo je izdatno in vsled tega tudi po ceni.

Kakovost je vedno odlična.

Albus Zvono-Sapun

proizvaja: **Albus tvornica mila d. d.** Novi Sad.

ALBUS ZVONO-MILO

dobiva v vseh trgovinah.

s

v tem, sedaj v onem kraju Slovenije razni agentje in posredovalci iz južnih krajev, ki so zelo nadležni in vsiljivi ter pri svojem poslu skušajo navadno udariti na kako patrijotično struno.

Ne moremo dovolj opozoriti naše občinstvo, da je previdno pred takimi ljudmi, ki so samo v škodo realnemu trgovskemu prometu in zblizanju z našimi brati Hrvati in Srbi.

Zanimiva »mačja pravda« pred celjskim okrajnim sodiščem.

O tem slučaju poročamo natančneje: Pri okrajnem sodišču v Celju sta vložili lansko leto gg. Magdalena Zinnauer in Adela Čanč, zasebnici v Aškerčevi ulici v Celju zoper g. Emanuela Pitamica, hišnega posestnika v Aškerčevi ulici odškodninsko tožbo, ker jima je zadnji ustrelil njiu mački. Zahtevali sta prvotno 500 Din in 700 Din za ustreljeni mački, katera zneska sta pozneje skrčili na 50 in 70 Din z ozirom na to, da je g. Pitamic trdil, da sta mu mački napravili škodo, ki je bila ocenjena po izvedencu na 500 Din.

Vršili sta se v tej zadevi 2 razpravi in sicer prva koncem lanskega leta, druga pa prejšnji teden, razentega se je izvršilo tudi zaslišanje ene priče pri sodišču na Dunaju. Obe stranki sta bili zastopani po odvetnikih.

Zanimanje za razpravo je bilo med celjskim občinstvom, ki je kmalu zvedelo za dogodek v Aškerčevi ulici, veliko ter se je pri zadnji razpravi nabralo precej poslušalcev. Med njimi so se nahajali prijatelji domačih živali, juristi, ki so se zanimali za zadevo v pravnem oziru in seveda so došli k razpravi tudi radovedneži, ki so prišli pri razpravi, ki je bila precej burna, na svoj račun.

Kakor posnemamo iz poteka razprave, je toženi g. Emanuel Pitamic dne 24. julija 1928 popoldne na obmejnem zidu svojega vrta ustrelil dve mački, črno in belo. Prva je bila last tožiteljice g. Zinnauer, druga pa tožiteljice Čanč.

Zavladalo je radi tega dogodka veliko razburjenje, pa tudi smeha je bilo dovolj, posebno, ker se je par dni po dogodku prikazal na hišnih vratih g. Pitamica velik lepak s sledečim tekstom: »Pozor mucike!«. Tukaj stanuje g. Emanuel Pitamic, mačji lovec. »Pozor mucike!«

Kmalu nato sta vložili omenjeni gospe tožbo pri okrajnem sodišču v Celju, v kateri sta zahtevali odškodnino za ustreljeni mački, češ, da sta jima mački potrebni za lov na miši, da ju obvaruje večje škode in pa, ker sta mački bili jako dobro vzgojeni.

G. Pitamic se je zagovarjal pri razpravi, da je mački ustrelil zato, ker sta mu škodo delali, ponesnažili sta salato in grozdje ter teptali cvetlice, zakar zahteva 500 Din škode.

Po zaslišanju 12 prič je sodišče je napetosti poslušalcev razsodilo, da bo toženec Emanuel Pitamic dolžan plačati tožiteljicima za ustreljeni mački 50 in 70 Din ter poravnati pravdne stroške, ki seveda daleko presegajo vložena zneska.

Sodišče se je postavilo na povsem zakonito stališče, da toženec ni bil upravičen ustreliti mački, četudi sta mu delali škodo. Toženčeva dolžnost je bila, da mačke na primeren način preplaši ali ujame in nato zahteva od njih lastnic poravnanje nastale škode. Po naziranju sodišča toženec v nobenem slučaju ni bil upravičen pokončati mački, glede katerih je dobro vedel, da ste tožiteljicine, temmanj pa iste zakopatni na skrivaj in brez vednosti tožiteljic. Saj more tudi po gozdnem zakonu lastnik kože, ovce, svinje in perutnino, če ne more iste ujeti, sicer ustreliti, mora pa iste pustiti ustreljene na licu mesta.

Tako je končala zanimiva »mačja pravda«, ki je tudi za marsikoga poučna.

Ero.

Na hrano in stanovanje

sprejemem takoj ali začetkom prihodnjega leta dva boljša dijaka ali dijakinji. Naslov v upravi. 1-3

Na stanovanje in hrano

se sprejmeta dva gospoda v lepo in zračno sobo. V isti hiši se odda podstrešno stanovanje. Naslov v upravi.

Zemljišče

okrog 600 m², naprodaj. Dobra zemlja sadonosnik, tudi za stavbišče pripravno. Vpraša se: Ivan Jazbec, tapetar, Zavadna (pri Skalni kleti). 3-2

Hišo (vilo)

v Celju ali bližnji okolici kupim. Prosim pismene ponudbe z navedbo zadnje cene na upravo lista pod števil. 206.

Premog iz vseh rudnikov prvovrsten dobavlja in dostavlja trgovina **Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4**

Kupi se

vila ali hiša z vrtom v mestu. Ponudbe na upravo lista. 2-2

Prodaja se po ugodni ceni popolnoma nov visokofrekvenčni

masažni aparat

z ultravioletnimi žarki. Naslov v upravi.

Fine čipke, batiste, svile, stalno v zalogi v veliki izbiri. M. ŠRIBAR, CELJE, Gosposka ul. 27.

Pred sodniki.

Na Sveti večer ustrelil svojega dobrega prijatelja.

Obče je znano, da so prebivalci osamljenih krajev na Sveti večer prav posebno oprezni zoper tatove in vlomilce. V resnici le ti prav radi izkoristijo Božično noč v svoje temne namene ter izvršujejo vlome, vedoč, da se domačini nahajajo v cerkvi in da so njih domačije z ozirom na praznike preskrbljene z vsakovrstnim živežem.

V takšnem opreznem razpoloženju se je nahajal na Sveti večer lanskega leta tudi F. D. blizu Oplotnice, ki je bil

Modna novost!

Acanthus nogavice

z okrašeno visoko peto (Ornament) prava pralna svila samo pri tvrdki

A. Pajk & Comp. nasl.

J. VEBLE modna trgovina Celje

Kralja Petra c. 13